

باسمه تعالی

مدت امتحان :	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون
تعداد صفحه : ۳	تاریخ امتحان : / / ۱۳۹۸	سال دوازدهم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی :
جشنواره طراحی سوال امتحان نهایی خراسان رضوی - بهمن ۹۷ طراح سوال : زهرا تاجی رودی			
ردیف	نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)	
۱	۰/۲۵	تاریخ ادبیات (۷۵، ۱ نمره) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت که بود؟ (الف) میرزا آقا تبریزی (ب) محمدباقر میرزا خسروی (ج) میرزا حبیب اصفهانی (د) ناظم الاسلام کرمانی	
۲	۰/۲۵	کدام نوع رمان در عصر مشروطه رواج کمتری داشت؟ (الف) تاریخی (ب) اجتماعی (ج) سیاسی (د) باستانی	
۳	۱	هریک از کتاب های گروه الف مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه ب می باشد . (در گروه ب یک مورد اضافی است.)	
		الف	ب
		تلخ و شیرین آتش خاموش مدیر مدرسه مدار صفر درجه	احمد محمود محمد افغانی سیمین دانشور جمال زاده جلال آحمد
۴	۰/۲۵	آشنایی با تحقیقات و تتبعات اروپاییان چه تأثیری در ادبیات ایران داشت؟	
۵	۰/۲۵	سبک شناسی ۲،۲۵ نمره بارزترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری چیست؟	
۶	۰/۷۵	هر یک از ویژگی های زیر، مربوط به کدام یک از قلمروهای سه گانه نثر دوره بیداری (مشروطه) است؟ (الف) رهایی از قیدوبندهای نثر مصنوع و فنی (ب) استفاده کمتر از ترکیب های عربی ناآشنا (پ) کاربرد راوی سوم شخص در صحنه های داستان	
۷	۰/۵	درستی و نادرستی هر یک از عبارات های زیر را با نوشتن (ص) یا (غ) مشخص کنید. الف- در ادبیات معاصر قبل از انقلاب آرایه های بیانی و بدیعی به صورت طبیعی در شعر وجود دارد. ب- لغات و ترکیبات امروزی و جدید در شعر از ویژگی های سطح فکری ادبیات معاصر تا قبل از انقلاب اسلامی است.	
۸	۰/۵	از ویژگی های سطح فکری ادبیات معاصر تا قبل از انقلاب اسلامی دو مورد بنویسید .	
۹	۰/۲۵	شعر زیر در چه قالبی سروده شده است ؟ با شه ایران ز آزادی سخن گفتن خطاست مذهب شاهنشاه ایران ز مذهب ها جداست مملکت کشتی، حوادث بحر و استبداد خس کار پاس کشتی و کشتی نشین با ناخداست کار ایران با خداست کار ایران با خداست کار ایران با خداست	
۱۰	۰/۵	موسیقی شعر (۶ نمره) مصوت بلند « ی » در چه صورت همیشه کوتاه است؟	
۱۱	۰/۵	در کجای مصراع هجای کشیده با علامت بلند می آید؟	
۱۲	۰/۵	تقطیع نمونه های زیر، به صورتی که در پرانتز تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ نوع آن را بنویسید؟ (الف) درخت دوستی (U - - - U)	
۱۳	۰/۵	واژه « یاد آوری » را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه، تقطیع هجایی کنید. با حذف همزه: بدون حذف همزه:	

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان:
نام و نام خانوادگی:	سال دوازدهم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: / / ۱۳۹۸	تعداد صفحه: ۳
جشنواره طراحی سوال امتحان نهایی خراسان رضوی - بهمن ۹۷ طراح سوال: زهرا تاجی رودی			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
۱۴	کلمات " تو " و " است " در کجای مصراع با کلمه " ما " برابر است؟		
۱۵	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و مرزبایه های آوایی بیت را مشخص کنید و سپس وزن آن را بنویسید. و مشخص کنید که وزن بیت همسان است یا ناهمسان. کشتی شکستگانیم، ای باد شرطه برخیز باشد که باز بینیم دیدار آشنا را		
۱۶	در کجای مصراع به جای فعلاتن می توان فعلاتن آورد؟		
۱۷	پس از تقطیع هجایی بیت زیر، اختیارات شاعری وزنی به کار رفته را بنویسید. چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست		
۱۸	برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین الف (مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل ب) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن		
۱۹	وزن حاصل از تکرار ارکان مفاعیلن چیست؟		
۲۰	زیبایی شناسی (۶ نمره) با توجه به بیت: « پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت / من چرا ملک جهان را به جوی نفروشم » به پرسش ها پاسخ دهید: الف) در این بیت، بین چه واژه هایی، مراعات نظیر به کار رفته است؟ ب) تلمیح به کار رفته در این بیت را مشخص کنید و درباره آن توضیح دهید.		
۲۱	کدام « آرایه معنوی » در شعر زیر، به کار رفته است؟ این آرایه را در شعر زیر مشخص کنید: چه خوش گفت فردوسی پاک زاد که رحمت بر آن تربت پاک باد « میازار موری که دانه کش است که جان دارد و جان شیرین خوش است »		
۲۲	در بیت زیر، قسمت هایی که نشان دهنده آرایه « پارادوکس » است مشخص کنید. زکوی یار می آید نسیم باد نوروژی از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی		
۲۳	لف ونشر را در نمونه های زیر بیابید و نوع آن را بررسی کنید. روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند		
۲۴	در متن های زیر، آرایه های تضاد را بیابید و بنویسید. همه غیبی تو بدانی ، همه عیبی توپوشی همه پیشی تو بکاهی ، همه کمی تو فزایی		
۲۵	در بیت های زیر آرایه های اغراق ، ایهام و اسلوب معادله را بیابید و توضیح دهید. الف- بی کمالی های انسان از سخن پیداشود پسته بی مغز چون لب واکند ، رسواشود ب- گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را از نازکی آزار رساند بدنش را ج- خانه زندان است و تنهایی ضلال هر که چون سعدی گلستانیش نیست		
۲۶	در بیت: « نشئه دیدار ساقی رونق مستی شکست کدام واژه ها آرایه ی حس آمیزی را پدید آوردند. هیچ کس بویی ز می در شیشه و ساغر ندید.»		
۲۷	در بیت زیر آرایه ایهام تناسب را پیدا کنید و توضیح دهید. گر هزار است بلبل این باغ همه را نغمه و ترانه یکی است		
۲۸	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) ویژگی های زبانی شعر زیر را بیابید. پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت شب مانده بود و جرئت فردا شدن نداشت بسیار بود رود در آن برزخ کبود اما دریغ زهره دریا شدن نداشت		

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان:
نام و نام خانوادگی:	سال دوازدهم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: / / ۱۳۹۸	تعداد صفحه: ۳
جشنواره طراحی سوال امتحان نهایی خراسان رضوی - بهمن ۹۷			
طراح سوال: زهرا تاجی رودی			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
۲۹	<p>متن زیر از «کتاب چرند و پرند» علامه دهخدا از نویسندگان معروف سبک بیداری است. پس از خواندن متن، به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>من چه کار دارم که بگویم انجمن‌ها و اجتماعات مشروعه را هر کس جلوگیری بکند معنیش این است که «مجلس شورا باید تعطیل شود. مگر پشت گوشم داغ لازم دارد که بردارم بنویسم علت تکمیل نکردن عده وکلای مجلس این است که مبدا خدای نکرده چهار تا آدم بی غرض داخل مجلس بشود و پارتی بی غرضها قوت بگیرد.»</p> <p>الف) شیوه بیان این نوشته، چگونه است؟</p> <p>ب) اساسی‌ترین درون‌مایه این نوشته چیست؟</p>		
۳۰	<p>علت ادبی و غیر واقعی بیت زیر را توضیح دهید؟</p> <p>خون دل مشتاق خورده ست لب لعلت سرخ است لب اینک، منکر نتوان بودن</p>		
۳۱	<p>پس از تعیین پایه‌های آوایی و وزن هر بیت نام بحر آن را بنویسید.</p> <p>اگر بر جای من گیری گزیند دوست، حاکم اوست حرامم باد، اگر من جان به جای دوست بگزینم</p> <p>"حافظ"</p>		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان:																									
نام و نام خانوادگی:	سال دوازدهم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: / / ۱۳۹۸	تعداد صفحه: ۲																									
جشنواره طراحی سوال امتحان نهایی خراسان رضوی - بهمن ۹۷		طراح سوال: زهرا ناجی رودی																										
ردیف	پاسخنامه	نمره																										
۱	۱- الف (۰/۲۵)	۰/۲۵																										
۲	ج (۰/۲۵)	۰/۲۵																										
۳	تلخ و شیرین (جمال زاده) ۰/۲۵ - آتش خاموش (سیمین دانشور) ۰/۲۵ - مدیر مدرسه (جلال آل احمد) ۰/۲۵ مدار صفر درجه (احمد محمود) ۰/۲۵	۱																										
۴	موجب تغییر روش تاریخ نویسی و تحقیق در مسائل ادبی شد. (۰/۵)	۰/۲۵																										
۵	۵- سادگی و روانی (۰/۲۵)	۰/۲۵																										
۶	الف) فکری (۰/۲۵) ب) زبانی (۰/۲۵) ج) ادبی (۰/۲۵)	۰/۷۵																										
۷	الف (ص) ۰/۲۵ - ب (غ) ۰/۲۵	۰/۵																										
۸	به هر یک از موارد زیر که اشاره شود نمره تعلق می گیرد. هر مورد (۰/۲۵) معشوق زمینی است - مخاطبان مردم معمولی و عادی جامعه هستند - تفکر شاعر پیرامون مسائل مادی است - موضوعات شعر متنوع است - لحن شاعر صمیمانه - اندکی مدح و ضمیم و هجو در شعر وجود دارد	۰/۵																										
۹	مستزاد (۰/۵)	۰/۲۵																										
۱۰	مصوت بلند «ی» در کلماتی مانند: بیا، زیاد، خیابان، سیاست و واژه هایی از این قبیل همیشه کوتاه است. (۰/۵)	۰/۵																										
۱۱	در هجای پایانی در پایان مصرع (۰/۵)	۰/۵																										
۱۲	اختیار زبانی (۰/۲۵) تغییر کمیت مصوت ها (بلندتلفظ کردن هجای کوتاه در هجای سوم) (۰/۲۵)	۰/۵																										
۱۳	با حذف همزه = یا دا و ری (۰/۲۵) بدون حذف همزه = یاد آ و ری (۰/۲۵) - U - - - U - - -	۰/۵																										
۱۴	در هجای پایانی در پایان مصرع (۰/۵)	۰/۵																										
۱۵	- همسان دولختی (۰/۵)	۱/۵																										
	<table border="1"> <tr> <td>پایه های آوایی</td> <td>گش تی ش</td> <td>گس تِ گا نیم *</td> <td>ای با د</td> <td>شُر طِ بَر خیز</td> </tr> <tr> <td></td> <td>با شَد ک</td> <td>با / ز بی نیم*</td> <td>دی دا ر</td> <td>آ / ش نا را</td> </tr> <tr> <td>نشانه های هجایی</td> <td>U - -</td> <td>U - U -</td> <td>U - -</td> <td>U - U -</td> </tr> <tr> <td>وزن</td> <td>مفعول</td> <td>فاعلاتن</td> <td>مفعول</td> <td>فاعلاتن</td> </tr> <tr> <td>نمره</td> <td colspan="2">۰/۵</td> <td colspan="2">۰/۵</td> </tr> </table>	پایه های آوایی	گش تی ش	گس تِ گا نیم *	ای با د	شُر طِ بَر خیز		با شَد ک	با / ز بی نیم*	دی دا ر	آ / ش نا را	نشانه های هجایی	U - -	U - U -	U - -	U - U -	وزن	مفعول	فاعلاتن	مفعول	فاعلاتن	نمره	۰/۵		۰/۵			
پایه های آوایی	گش تی ش	گس تِ گا نیم *	ای با د	شُر طِ بَر خیز																								
	با شَد ک	با / ز بی نیم*	دی دا ر	آ / ش نا را																								
نشانه های هجایی	U - -	U - U -	U - -	U - U -																								
وزن	مفعول	فاعلاتن	مفعول	فاعلاتن																								
نمره	۰/۵		۰/۵																									
	*در وزن های همسان دولختی هجای پایانی هر نیم مصرع مانند هجای پایان مصرع بلند حساب می شود. -وزن این بیت را به شکل «مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن» هم می توان تقسیم بندی کرد.																											
۱۶	در رکن اول (۰/۲۵)	۰/۲۵																										
۱۷	در رکن پایانی مصرع دوم یک هجای بلند را معادل دو هجای کوتاه رکن پایانی مصرع اول گرفته است (۰/۵) یا بنویسد ابدال صورت گرفته است (۰/۵)	۱																										
	<table border="1"> <tr> <td>پایه های آوایی</td> <td>چُ بش نَ وی</td> <td>سُ خ نِ اه</td> <td>لِ دل مَ گو</td> <td>کِ خِ طاست</td> </tr> <tr> <td></td> <td>سُ خن شِ نا</td> <td>س نِ ای جا</td> <td>نِ من خِ طا</td> <td>این جاست</td> </tr> <tr> <td>وزن</td> <td>مفاعِلن</td> <td>فاعلاتن</td> <td>مفاعِلن</td> <td>فعلُن</td> </tr> <tr> <td>نمره</td> <td colspan="4">۰/۵</td> </tr> </table>	پایه های آوایی	چُ بش نَ وی	سُ خ نِ اه	لِ دل مَ گو	کِ خِ طاست		سُ خن شِ نا	س نِ ای جا	نِ من خِ طا	این جاست	وزن	مفاعِلن	فاعلاتن	مفاعِلن	فعلُن	نمره	۰/۵										
پایه های آوایی	چُ بش نَ وی	سُ خ نِ اه	لِ دل مَ گو	کِ خِ طاست																								
	سُ خن شِ نا	س نِ ای جا	نِ من خِ طا	این جاست																								
وزن	مفاعِلن	فاعلاتن	مفاعِلن	فعلُن																								
نمره	۰/۵																											

مدت امتحان :	ساعت شروع ۸ صبح	رشته : علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان : / / ۱۳۹۸	سال دوازدهم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی :
پاسخنامه		جشنواره طراحی سوال امتحان نهایی خراسان رضوی - بهمن ۹۷	
نمره	طراح سوال : زهرا تاجی رودی		ردیف
۰/۵	الف (۰/۲۵) نظم همسان بر نظم ناهمسان برتری دارد و وزن را بهتر نشان می دهد(۰/۵)		۱۸
۰/۲۵	هزج (۰/۲۵)		۱۹
۰/۵	۲۰- الف) گندم - جو / (۰/۵)		۲۰
۰/۵	ب) تلمیح دارد به داستان حضرت آدم (۰/۵)		
۰/۲۵	تضمین - سعدی بیت دوم را از فردوسی تضمین آورده است. (۰/۲۵)		۲۱
۰/۵	در مصرع دوم: از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی = کمک خواستن از باد برای روشن کردن چراغ پارادوکس دارد.(۰/۵)		۲۲
۱/۲۵	لف ۱ (روی) لفظ ۲ (چشم) (۰/۵) و نشر ۲ (گهر) نشر ۱ (زر می زند) (۰/۵) لفظ و نشر نامرتب یا مشوش (۰/۲۵)		۲۳
۰/۵	بیشی و کمی (۰/۲۵) بگاهی و فزایی (۰/۲۵)		۲۴
۱/۵	الف) اسلوب معادله (۰/۲۵) = چون مصرع دوم مصداق مصرع اول است. - چون در بیت تشبیه به صورت آشکار وجود ندارد. - چون در مصرع معنی یک دیگر را تکمیل می کنند. - چون جابه جایی دو مصرع معنی بیت را در هم می ریزد. هر کدام از دلایل را بیاورد نمره تعلق می گیرد (۰/۲۵) ب) اغراق (۰/۲۵) = ظرافت و لطافت بدن اغراق کرده است. که حتی برگ گل آن را می آزارد.(۰/۲۵) ج) ایهام (۰/۲۵) = کلمه گلستان ایهام دارد (۰/۲۵)		۲۵
۰/۵	بویی و ندید (۰/۵)		۲۶
۰/۵	کلمه هزار (۰/۲۵) هم به معنی عدد وهم به بلبل که در معنی بلبل با کلمات باغ و نغمه و ترانه تناسب دارد(۰/۲۵)		۲۷
۰/۵	اشاره به هریک از موارد زیر نمره تعلق می گیرد. هر مورد (۰/۲۵) دو مورد (۰/۵) کاربرد واژگان قدیمی مثل زهره و برزخ. - ترکیب تازه (برزخ کبود) - فراوانی لغات عربی (معنی، جرئت، برزخ) - اصطلاح عامیانه (فردا شدن)		۲۸
۱	الف) بازگشت به دوره عراقی و خراسانی یعنی ساده و روان (۰/۵) ب) توجه به مردم (۰/۵)		۲۹
۱	شاعر دلیل سرخی بودن لب معشوق را خوردن خون دل عاشقان مشتاق دانسته که در راه رسیدن به او جان باخته در حالیکه دلیل سرخی لب معشوق چیز دیگر است. (۱)		۳۰
۱/۵	ا / گ / بر / جا / ی / من / غی / اری / گ / زی / ند / دو / س (ت) / ح / کم / اوست ح / ا / م / با / د / گ / من / جان / ب / ج / ا / ی / دو / س (ت) / بگ / زی / نم (۱) مفاعیلن / مفاعیلن / مفاعیلن (۰/۲۵) بحر هزج مثنی سالم (۰/۲۵)		۳۱